

**Informacja do BIP o wynikach kontroli doraźnej
Domu Dziecka, ul. Mławska 54, 87-500 Rypin**

sporządzona w oparciu o Ustawę z dnia 6.09.2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2015r., poz. 2058 z późn. zm.) art. 4 ust.1 pkt 1 w związku z art. 6 ust. 1 pkt 4 ppkt a

I. Cel kontroli:

Przestrzeganie standardu usług, opieki i wychowania, przestrzeganie praw dziecka, kwalifikacje osób pracujących.

II. Czas przeprowadzenia kontroli: w dniach 19, 23, 24 i 29 lutego 2016 roku.

Opis ustalonego stanu faktycznego oraz jego ocena:

W związku z pismem z Biura Rzecznika Praw Dziecka dotyczącym nieprawidłowości w zakresie funkcjonowania placówki, a w szczególności zastrzeżeń w zakresie przestrzegania praw wychowanków (kwestia wyboru szkoły, odwiedzin, spędzania czasu wolnego) oraz pracy psychologa i pedagoga, kontrolujący realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej przeprowadzili w dniach 19, 29 stycznia oraz 2 i 3 lutego 2016 r. kontrolę doraźną, mającą na celu ustalenie stanu faktycznego w tym zakresie.

Z informacji uzyskanych od Dyrektora placówki wynika, iż w placówce zatrudniony jest psycholog - p. [REDAKTOWANE] w wymiarze 0,35 etatu, tj. 14 h tygodniowo. Psycholog pracuje 5 dni w tygodniu:

- poniedziałek – w godz.14.00-17.00,
- środa – w godz. 14.00-17.00,
- czwartek - w godz.16.00-18.00,
- piątek – w godz.14.00-17.00,
- sobota – w godz.10.00-13.00.

Psycholog pracuje na tym stanowisku nieprzerwanie od 1 września 1994 r. i realizuje swoje zadanie zgodnie z zakresem obowiązków.

Na podstawie rozmowy oraz badanej dokumentacji ustalono, iż psycholog :

- prowadzi badania diagnostyczne (badania z wykorzystaniem testów WISC-R Skala Inteligencji Wechslera dla Dzieci, Skala Inteligencji Termana - Merrill, Skala dojrzałości społecznej – Dolla i inne),
- opracowuje diagnozę psychologiczną (aktualizacja jeden raz w roku),
- prowadzi zajęcia indywidualne (terapia indywidualna dla 4 wychowanków),
- udziela indywidualnego wsparcia wychowankom placówki,
- współpracuje ze szkołami, poradnią, sądem rodzinnym,
- sporządza opinie do Sądu dotyczące wychowanków,
- uczestniczy w posiedzeniach Zespołu ds. Okresowej Oceny Sytuacji dziecka.

Na podstawie analizy dokumentacji stwierdzono, iż dla każdego wychowanka psycholog sporządza arkusze badań, jednak nie dla każdego prowadzony jest Arkusz obserwacji psychologicznych (brak arkuszy u wychowanków przyjętych do placówki w na przełomie listopada i grudnia 2015 r.)

Ww. arkusze uzupełniane są sporadycznie. Karty udziału w zajęciach z opisem ich przebiegu prowadzone dla wychowanków objętych terapią. Karty zawierają zdiagnozowane deficyty, potrzeby wychowanka, planowany zakres oddziaływań, datę i przedmiot zajęć oraz efekty oddziaływań i wskazania do dalszej pracy z wychowankiem. Aktualnie psycholog prowadzi zajęcia z czwórką wychowanków.

Psycholog nie prowadzi zajęć grupowych. Analiza dokumentacji wskazuje, iż psycholog prawidłowo realizuje swoje obowiązki, odpowiednio do wymiaru zatrudnienia. Jednak z uwagi na liczne potrzeby wychowanków wynikające m.in. z upośledzenia umysłowego (51% ogółu wychowanków), zaburzeń zachowania i emocji, należy rozważyć zwiększenie godzin pracy psychologa.

W placówce zatrudniony jest pedagog - [REDAKTOWANE] w wymiarze 1 etatu, od 17 lipca 2015 r. nastąpiła zmiana na stanowisku pedagoga (poprzednio p. [REDAKTOWANE]). W związku z powyższym dokonano analizy dokumentacji prowadzonej przez poprzedniego pedagoga i obecnego. W wyniku podjętych działań kontrolnych ustalono, iż brak jest dokumentacji wskazującej na prowadzenie zajęć indywidualnych i grupowych dla wychowanków w I półroczu.

Pedagog sporządzał diagnozy psychofizyczne, arkusze badań i obserwacji (faktycznie są to arkusze obserwacji, pedagog nie przeprowadzał żadnych badań, znaczna liczba dzieci diagnozowana w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej). Pedagog nie prowadził Kart udziału w zajęciach z opisem ich przebiegu.

Analiza zapisów w Dzienniku wskazuje, iż pedagog:

- sporządzał diagnozy psychofizyczne dla każdego wychowanka,
- współpracował z poradnią, szkołami, sądami, kuratorami
- prowadził rozmowy indywidualne z wychowankami i ich rodzicami,

- sprawował opiekę wychowawczą nad wychowankami.

W I półroczu 2015 r. pedagog przeprowadził tylko jedno zajęcia grupowe dla wychowanków w dniu 21.01.2015 r.- pogadanka tematyczna „Dopalacze - zagrożenie”.

W II półroczu stanowisko pedagoga objęła - p. ██████ (wcześniej wychowawca w placówce). Z wyjaśnień ustnych oraz pisemnych wynika, iż zajęcia specjalistyczne z wychowankami prowadzone były tylko w miesiącu październiku:

- 14.10.2015 r.- usprawnianie grafomotoryczne ręki z dwoma wychowankami,
- 21.10.2015 r.- zajęcia w zakresie niwelowania agresji,
- 29.10.2015 r. doskonalenie sprawności manualnej grafomotoryki.

Z uwagi na braki kadrowe w placówce (dwóch wychowawców przebywało na długotrwałym zwolnieniu lekarskim) pedagog od października 2015r. pełnił dyżury wychowawcze, w efekcie czego nie prowadził zajęć specjalistycznych z wychowankami. Pedagog sporządza dla każdego wychowanka Diagnozę psychofizyczną oraz Kartę badań i obserwacji pedagogicznych- karta zawiera informacje ogólne o dziecku, brak danych dotyczących przeprowadzonych badań pedagogicznych. W ocenie kontrolujących brak realizacji zadania pedagoga wskazanych w zakresie obowiązków tj. prowadzenie pracy pedagogicznej w oparciu o roczny plan (organizacja zajęć indywidualnych i grupowych o charakterze korekcyjnym, kompensacyjnym, rewalidacyjnym).

Wyjaśnienia w tej kwestii na piśmie złożyła pedagog. Opisane czynności mają głównie charakter opieki wychowawczej i nie gwarantują dzieciom wsparcia specjalistycznego odpowiedniego do indywidualnych potrzeb.

Placówka posiada regulamin organizacyjny przyjęty Uchwałą Nr 190/2013 Zarządu Powiatu w Rypinie z dnia 14 stycznia 2013 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Domu Dziecka im. Janusza Korczaka w Rypinie. Rozdział VI ww. regulaminu określa Prawa i Obowiązki Wychowanków. Ponadto w placówce obowiązuje Regulamin Wychowanków Domu Dziecka w Rypinie. Z informacji przekazanej przez Dyrektora placówki wiadomo, iż w placówce nie został opracowany regulamin odwiedzin, jednak wychowankowie znają zasady obowiązujące w tym zakresie (co potwierdzili w trakcie rozmowy). Osoby odwiedzające wychowanków wpisują się do zeszytu odwiedzin. Odwiedziny odbywają się głównie w dni wolne od nauki szkolnej, sporadycznie w pozostałe dni tygodnia. Wychowankowie nie zgłaszali zastrzeżeń w zakresie ograniczania możliwości odwiedzania ich przez osoby spokrewnione i bliskie.

W trakcie kontroli inspektorzy dokonali oględzin placówki. Stwierdzono, iż placówka posiada wszystkie pomieszczenia zgodnie z § 18 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U z 2011 r., Nr 292, poz.1720). W trakcie trwania kontroli prowadzone były prace remontowe w części pomieszczeń zajmowanych przez dzieci, a także wymienione zostały najbardziej zniszczone meble. Z informacji uzyskanych od Pani Dyrektora wiadomo, iż dzięki pozyskaniu dodatkowych środków finansowych od sponsorów, możliwe jest sukcesywne podnoszenie standardu warunków bytowych w placówce. Planowane są dalsze prace w tym zakresie.

Przestrzeganie praw dziecka.

W trakcie kontroli w dniu 3 lutego br., w obecności psychologa, przeprowadzono rozmowy z wychowankami w celu ustalenia, czy placówka przestrzega praw dziecka. W rozmowach udział wzięło 24 wychowanków z ogólnej liczby dzieci w ewidencji 31 (3 wychowanków w MOW, 2 wychowanków na turnusie rehabilitacyjnym w Grudziądzu, 1 wychowanek w Szpitalu Mazowieckim w Garwolinie, 1 dziecko z uwagi na wiek (2 lata) - brak możliwości rozmowy). Na tej podstawie, a także na podstawie obserwacji dzieci i badanej dokumentacji ustalono:

- Prawidłowy dostęp do nauki, wszystkie dzieci objęte obowiązkiem szkolnym zostały wyposażone w książki i niezbędne artykuły szkolne, wychowawcy oraz pedagog utrzymują stały kontakt ze szkołami, dzieci mają prawo wyboru szkoły (stosownie do swoich możliwości), żaden z wychowanków nie zgłaszał zastrzeżeń w tym zakresie, ponadto 14 wychowanków korzysta z zajęć specjalistycznych na terenie szkół do, których uczęszczają;
- Dostęp do kultury, rozwoju i wypoczynku – wychowankowie stwierdzili, iż w czasie wolnym najczęściej grają w playstation, oglądają telewizję, grają w piłkę nożną koszykówkę, korzystają z mini siłowni na terenie placówki. W czasie ferii zimowych i wakacji organizowane są wyjazdy (na kręgle, na lodowisko, nad jezioro), powyższe wyjazdy potwierdzone zostały przez dzieci podczas spotkania. Wychowankowie zgłaszali zastrzeżenia dotyczące braku wspólnych wyjść poza placówkę w dni wolne od nauki szkolnej. Dzieci oczekują większej oferty ze strony placówki np. wyjścia do kina, na basen, kręgle, do Mac Donalda.
- Na co dzień dzieci mają zapewniony dostęp do telewizji, radia, komputera. Wychowankowie uczestniczą w uroczystościach, imprezach okazjonalnych, rekreacyjno-sportowych i wyjazdach organizowanych przez placówkę i inne instytucje np. Mikołajki, Dzień Dziecka, zawody sportowe.
- W placówce funkcjonuje samorząd wychowanków, jednak rola samorządu ograniczona jest do organizacji imprez na terenie placówki, nieliczni wychowankowie stwierdzili, iż w ich ocenie spotkania samorządu powinny odbywać się częściej i z udziałem Pani Dyrektora w taki sposób, aby można było przekazywać uwagi i oczekiwania dotyczące organizacji życia w placówce. Na zadane pytanie czy swoje spostrzeżenia

przekazywali kiedykolwiek Dyrektorowi placówki, wychowankowie udzielili odpowiedzi negatywnej. W związku z tym uzgodniono z Dyrektorem niezwłoczną realizację powyższej prośby.

- Dzieci podczas rozmowy potwierdziły, że mogą spotykać się z bliskimi osobami na terenie placówki i poza nią, kontaktować się telefonicznie z rodziną.
- W zakresie ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem – podczas czynności kontrolnych nie zaobserwowano poniżającego traktowania wychowanków. Same dzieci nie zgłaszały skarg w tym zakresie.

Zespół kontrolny w zakresie zarzutów postawionych w piśmie z Biura Rzecznika Praw Dziecka z dnia 1 grudnia 2015 r. stwierdził:

1. W zakresie dotyczącym pracy psychologa i pedagoga:

- Psycholog zatrudniony w placówce wypełnia prawidłowo swoje obowiązki odpowiednio do wymiaru zatrudnienia. Wskazano na konieczność uzupełnienia arkuszy obserwacji psychologicznych dla każdego wychowanka oraz prowadzenie ich w sposób systematyczny, a z uwagi na liczne potrzeby wychowanków wskazane zwiększenie godzin pracy psychologa,
- Pedagog - brak prawidłowej realizacji zadań w zakresie prowadzenia systematycznej pracy pedagogicznej.

2. W zakresie przestrzegania praw dziecka:

- w zakresie wyboru szkoły przez wychowanków - nie stwierdzono przypadków wyboru szkoły niezgodnego z możliwościami i oczekiwaniami wychowanka, wybór szkoły dokonywany jest wspólnie z dzieckiem przy wsparciu pedagoga i psychologa, w oparciu o jego potencjał i możliwości, żaden wychowanek nie zgłosił zastrzeżeń,
- w zakresie odwiedzin na terenie placówki przez rodzinę i znajomych- nie zgłoszono negatywnych uwag,
- w zakresie kieszonkowego - każde dziecko otrzymuje minimum określone w obowiązujących przepisach prawa tj.10 zł miesięcznie, wychowankowie nie zgłaszali zastrzeżeń,
- w zakresie organizacji czasu wolnego - w ocenie wychowanków brak urozmaiconych i ciekawych ofert spędzania czasu wolnego,
- w zakresie wpływu wychowanków na sposób funkcjonowania placówki - w placówce funkcjonuje samorząd wychowanków, jednak rola samorządu ograniczona jest do organizacji imprez na terenie placówki.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowaną działalność oceniono **pozytywne z uchybieniami**. Zalecenia pokontrolne zostały przekazane Dyrektorowi jednostki kontrolowanej.

Zespół kontrolny:

Samodzielny Zespół ds.

Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej

Wydziału Polityki Społecznej

Zatwierdził:

Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej